

Dato	7. november 2018
Sagsbehandler	Søren Peter Kongsted
Mail	spk@vd.dk
Telefon	7244 3113
Dokument	18/09280
Side	1/8

Tilladelse til fjernelse af bom

I brev af 11. juni 2018 har du klaget over Mariagerfjord Kommunes tilladelse af 11. juni 2018 til at fjerne en opsat bom på den private fællesvej, S.

Du skriver til støtte for klagen særligt, at:

- I er blevet partshørt efter den forkerte bestemmelse i forvaltningsloven¹, konkret denne lovs denne § 21, stk. 1
- I skulle have været partshørt efter samme lovs § 19, stk. 1.

Vores afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser².

Vi opretholder kommunens afgørelse af 11. juni 2018.

Baggrund

S, der ligger i (byzone), er en privat fællesvej. Vejen bliver derfor administreret efter reglerne i privatvejslovens³ afsnit III (om private fællesveje i byer og bymæssige områder), jf. privatvejslovens § 3, stk. 1.

Vejen udgår fra V-vej og former sig som et "omvendt Y". S-vejen løber over matr. nr. i og g, og hvor den vestlige del af "Y-et" løber over matr. nr. c, løber den østlige del over matr. nr. q.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018.

² Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1636 af 15. december 2016 og bekendtgørelse nr. 1207 af 5. oktober 2018.

³ Lov om private fællesveje, lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

For så vidt angår uddybende oplysninger om vejens beliggenhed mv. skal vi henvise til vores brev af 9. februar 2018⁴.

Vejdirektoratet har tidligere behandlet en klagesag⁵ over kommunens afslag af 16. december 2015 på flytning af bommen på S til en anden position på vejen⁶. Bommen er opsat i 1993, og i samme år har kommunen opsat et skilt med teksten ”blind vej” på V-vej. Og dette for at forhindre trafikanter i at køre til S-vej via S. Sagen blev efterfølgende hjemvist af Vejdirektoratet til kommunen til fornyet behandling på grund af partshøringsfejl.

Efterfølgende har kommunen i brev af 30. juni 2017 truffet afgørelse om indretningen af den private fællesvej, S, og heraf fremgår det bl.a., at kommunen har meddelt tilladelse til fjernelse af bommen på S⁷ og samtidig meddelt afslag til flytningen af denne til en anden position på S⁸. Vejdirektoratet har taget stilling til klagen og har hjemvist en række af forholdene i afgørelsen til fornyet behandling, dog ikke kommunens afslag på at flytte bommen⁹. Konkret er afgørelsen om fjernelse af bommen blevet hjemvist på grund af manglende godkendelse fra politiet.

Kommunen har senere genoptaget sagen og truffet en ny afgørelse i spørgsmålet om fjernelse af bommen¹⁰. Af denne afgørelse fremgår det, at der gives tilladelse til, at bommen bliver fjernet. Herudover fremgår det, at kommunen forinden afgørelsen har rettet henvendelse til politiet – med henblik på at få indhentet den fornødne godkendelse, jf. privatvejslovens § 57, stk. 1, sidste pkt. – og at den tillige har partshørt dig i breve af 10. april og 14. maj 2018 over sagen og kommunens påtænkte afgørelse.

Du har efterfølgende klaget over kommunens afgørelse til Vejdirektoratet, idet du fortsat ønsker bommen opretholdt på S, hvorimod én af de vejberettigede, U¹¹, ønsker den fjernet.

Nærværende sag drejer sig således alene om kommunens afgørelse om (tilladelse til) fjernelse af bommen på den del af S, der er anerkendt af såvel vej ejer som de vejberettigede og administreret af vejmyndigheden (kommunen) som privat fællesvej.

⁴ Jf. vores sag 17/10086.

⁵ Vores sag 16/00595.

⁶ Du var under denne sag af den opfattelse, at bommen burde flyttes tættere mod V-vej for at forhindre trafikanter i at forville sig ned ad S, og du havde den 31. august 2015 derfor ansøgt Mariagerfjord Kommune om at få tilladelse til at få flyttet bommen på matr. nr. q til en ny position ud for matr. nr. h.

⁷ Jf. anmodning herom fra en vejberettiget (U).

⁸ Jf. din egen ansøgning herom.

⁹ Se note 4.

¹⁰ Jf. kommunens brev af 11. juni 2018.

¹¹ U har tidligere i e-mail af 25. august 2016 meddelt, at han ikke ønsker bommen opretholdt, da den forhindrer kørsel for udrykningskøretøjer, dagrenovation, slamsugere mv., jf. note 7.

Status for vejearealet er således ikke et klagepunkt i nærværende sag.

Hvad Vejdirektoratet kan tage stilling til

Vi kan alene tage stilling til, om en kommunes afgørelse er lovlig (retlige spørgsmål), men ikke til kommunens skøn (vurderinger) inden for lovens rammer. Dette fremgår af privatvejslovens § 87, stk. 2.

Vi kan derfor ikke tage stilling til, hvorvidt en afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig, herunder om det er rimeligt, at en vej skal afspærres og hvor, eller om en afspærring skal fjernes.

Vi kan derfor heller ikke anmode en kommune om at træffe afgørelse om et andet projekt.

Vejdirektoratet kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige principper og regler, herunder bestemmelserne i forvaltningsloven, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen¹². Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vi kan heller ikke tage stilling til privatretlige forhold eller til forhold, som ikke er reguleret i vejlovgivningen (her privatvejsloven og dele af færdselsloven).

Privatvejslovens bestemmelser om færdselsregulerende foranstaltninger

Grundejerne må ikke foretage ændringer ved en privat fællesvejs indretning eller anlæg, afspærre vejen eller etablere eller ændre foranstaltninger med henblik på regulering af færdslen uden kommunens og politiets godkendelse, jf. færdselslovens¹³ §§ 92, 92 a og 100. Dette fremgår af privatvejslovens § 57, stk. 1.

En godkendelse eller en tilladelse efter § 57, stk. 1, er udtryk for, at almene, offentlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte, og indebærer ikke rettigheder i forhold til vejens ejer og de vejberettigede. Dette fremgår af privatvejslovens § 56, stk. 1.

Forvaltningslovens bestemmelser og principper

Forvaltningslovens bestemmelser

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag i sagen og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen. Myndigheden kan

¹² Vejloven og privatvejsloven.

¹³ Lovbekendtgørelse nr. 38 af 5. januar 2017 om færdselsloven, som senest ændret ved lov nr. 1559 af 19. december 2017

fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse. Dette fremgår af forvaltningslovens § 21, stk. 1.

I henhold til forvaltningslovens § 22 skal en afgørelse, når den meddeles skriftligt, endvidere ledsages af en begrundelse.

Kravene til indholdet af begrundelsen er nærmere opregnet i forvaltningslovens § 24. En begrundelse skal således indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter, samt angive de faktiske omstændigheder, myndigheden har lagt vægt på, og, såfremt afgørelsen beror på et skøn, de kriterier, som er lagt til grund ved skønsudøvelsen.

Forvaltningslovens principper

I følge det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip skal en forvaltningsmyndighed undersøge en sag så langt, at den kan træffe en lovlige og forsvarlig afgørelse. Og hvordan myndigheden ønsker at tilrettelægge og gennemføre undersøgelserne, beror på myndighedens eget skøn. Det er dermed også myndighedens skøn, hvem den ønsker at foretage en høring af og hvornår¹⁴.

Vores vurdering

Kommunens behandling af ansøgninger efter § 57, stk. 1

Ved behandling af en ansøgning efter privatvejslovens § 57, stk. 1, skal kommunen tage stilling til, om almene, offentligretlige hensyn – først og fremmest hensyn til den almene trafik og vejtekniske hensyn – taler imod en tilladelse til at etablere en færdselsregulerende foranstaltning på en privat fællesvej, ex. i form af en etablering eller fjernelse af afspærring eller en opretholdelse af en sådan, jf. ovenfor.

Hvis kommunen vurderer, at dette er tilfældet, indeholder loven ikke et krav om, at politiet også skal udtale sig. Kommunen kan således meddele afslag på ansøgningen med henvisning til de offentligretlige grunde.

Hvis kommunen vurderer, at almene, offentligretlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte og herefter agter at meddele tilladelse, skal kommunen indhente politiets samtykke.

Hensigten med privatvejslovens § 57, stk. 1, er således at sikre, at grundejerne ikke uden kommunens og politiets godkendelse afspærrer eller på anden måde regulerer trafikken på en privat fællesvej i byområde.

Privatretlige forhold, herunder uenighed mellem de vejberettigede, skal derimod ikke indgå i kommunens overvejelser og vurderinger af det ansøgte. Det er således uden betydning, om der fra de vejberettigedes side er klaget over eksisterende eller manglende færdselsregulerende foranstaltninger, herunder hvor mange der har klaget.

¹⁴ Dog ikke, hvis der er tale om person, der har partsstatus i en sag og som skal høres, ex. høring af en vejejer i forbindelse med et forsynings-selskabs ansøgning om gravearbejder i en privat fællesvej, jf. privatvejslovens § 68.

Vores vurdering af kommunens afgørelse af 11. juni 2018

Vi har indledningsvis noteret os, at du har ansøgt kommunen om at få flyttet bommen på S længere op ad vejen (mod V-vej), og dette for at højne trafiksikkerheden.

Kommunen har i den forbindelse vurderet din ansøgning, ligesom den har vurderet ansøgningen fra U om, at bommen helt bliver fjernet.

Kommunen har i den forbindelse noteret sig, at der blandt de vejberettigede og vejejer er uenighed om, hvorvidt bommen fortsat er hensigtsmæssig, og at den – som vejmyndighed – skal vurdere de almene, offentligretlige hensyn, der taler for og imod en fjernelse af bommen.

I den forbindelse har kommunen indledningsvis noteret sig, at politiet ingen almene, offentligretlige forbehold har mod en fjernelse af den pågældende bom¹⁵.

Dernæst har den, som led i det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip, valgt at høre dels vejejer (dig), dels en række vejberettigede til S, og vurdere arten og omfanget af den kørende færdsel på vejen ud fra de indkomne høringssvar. Der er tillige foretaget en fysisk besigtigelse af vejen.

Ud fra besigtigelsen og de indkomne bemærkninger har kommunen vurderet, at bommen kan fjernes, da den ikke længere tjener et færdslemæssigt formål. Og dette dels da vejen på grund af grus-belægning ikke indbyder til høj fart på denne, dels da der ikke vurderes at være en større trafikmængde på vejen. Hertil kommer, at vejen er afsides beliggende fra offentlig vej.

På det grundlag har kommunen vurderet, at der ikke foreligger almene, offentligretlige hensyn, der taler imod en fjernelse af bommen, og kommunen har derfor meddelt en offentligretlig tilladelse til fjernelse af denne, jf. privatvejslovens § 57, stk. 1, jf. samme lovs § 56, stk. 1.

Denne trafikale og trafiktekniske vurdering ligger inden for rammerne af kommunens saglige skøn efter bestemmelsen i privatvejslovens § 57, stk. 1, samt forvaltningslovens §§ 22 og 24.

Rimeligheden og hensigtsmæssigheden af kommunens skøn om at meddele en offentligretlig tilladelse til at fjerne bommen kan vi ikke tage stilling til, jf. privatvejslovens § 87, stk. 2, vedrørende begrænsningerne i vores kompetence som klagemyndighed. Og det uagtet de trafikale konsekvenser af afgørelsen.

Vi kan heller ikke kritisere kommunens valg af sin tilrettelæggelse af undersøgelserne om færdslen på vejen og de trafiktekniske forhold på denne, idet det netop er forvaltningsmyndighedens – her kommunens – egen vurdering, hvordan og på hvilken måde den ønsker at tilrettelægge og gennemføre undersøgelserne. Det forhold, at der efter din opfattelse burde

¹⁵ Jf. politiets skrivelse af 6. april 2018.

have været inddraget yderligere personer – fra nabovejen S-vej¹⁶ – i høringen, og at din ejendom burde vægtes tungere på grund af større byggemodnet – men ikke udstykket – have, ændrer ikke på dette.

I samme forbindelse kan vi oplyse, at hverken privatvejsloven eller forvaltningsloven indeholder regler om, hvilke vejberettigede der skal høres i forbindelse med kommunens iagttagelse af undersøgelsesprincippet eller med hvilken vægt, de enkelte vejberettigedes oplysninger skal veje¹⁷.

Der er således intet retligt til hindrer for, at kommunens høring af vejberettigede til S i den konkrete sag ikke kun er begrænset til vejberettigede, der ejer eller råder over et motorkøretøj, men også omfatter vejberettigede, der går eller cykler. Vi har i den forbindelse også lagt vægt på definitionen på en *vejret* og *vejberettiget* i privatvejslovens § 10, nr. 5 og 6¹⁸. Hertil kommer, at privatvejsloven ikke indeholder krav om kørende adgang til en ejendom, hvorfor en vejret også kan udnyttes gående.

Forvaltningsretlige forhold

Reglerne i forvaltningslovens § 19 indebærer, at partshøring skal foretages i alle tilfælde, hvor parten skønnes at kunne have en interesse i at få lejlighed til at se og eventuelt kommentere afgørelsesgrundlaget, med mindre hensynet til offentlige eller andre privates interesser taler imod det.

Reglerne skal således på den ene side sikre, at der foreligger et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag til at træffe en lovlig og forsvarlig afgørelse, samt tjene det retssikkerhedsmæssige hensyn, at ingen bliver pålagt nye byrder, uden at være hørt forinden.

Idet man normalt henregner partshøring til en garantiforskrift, er udgangspunktet, at en tilsidesættelse af reglerne om partshøring medfører, at afgørelsen bliver ulovlig, fordi der her svigter en væsentlig retsgaranti.

Bestemmelsen i samme lovs § 21 hjemler ret for borgeren til at kræve en sag hos forvaltningsmyndigheden sat i bero, indtil borgeren har afgivet en udtalelse til myndigheden. Borgeren kan således også ved sagens begyndelse fremsætte krav om, at sagen ikke afgøres, før den pågældende har haft lejlighed til at fremkomme med en udtalelse, eventuelt efter forinden at have haft lejlighed til at gøre sig bekendt med dokumenterne i sagen. Ingen af de to bestemmelser udelukker hinanden men supplerer hinanden, idet begge bestemmelser tjener det retssikkerhedsmæssige hensyn, at der foreligger et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag til at træffe en lovlig og forsvarlig afgørelse, og at ingen bliver pålagt nye byrder, uden at være hørt forinden.

¹⁶ Konkret ejerne af S-vej 11, 20, 21, 22, 24, 26, 28 og 34.

¹⁷ Herunder om en byggemodnet – men ikke udstykket – ejendom skal tale med større vægt.

¹⁸ Af disse bestemmelser fremgår det, at en vejret er en ret, som den til enhver tid værende ejer af en ejendom har over en privat fællesvej eller en privat fællessti til at benytte den private fællesvej eller fællessti som færdselsareal for ejendommen. En vejberettiget er en indehaver af en vejret.

Det har derfor ingen retlig betydning for lovligheden af kommunens afgørelse, hvis en kommune gennemfører en partshøring efter bestemmelsen i forvaltningslovens § 19, men i stedet henviser til samme lovs § 21. Og det uagtet hvilke stk. i § 21, der bliver henvist til.

I den konkrete sag kan vi konstatere, at du er blevet partshørt med kommunens breve af såvel 10. april som 14. maj 2018, dvs. to gange. Partshøringen har også omfattet politiets oplysninger i e-mail af 6. april 2018. Begge partshøringer har affødt partsbemærkninger fra din side¹⁹, og vi kan således konstatere, at du med kommunens partshøringer har kunnet varetage dine interesser i sagen fuldt ud.

Der er derfor intet retligt grundlag for at konstatere sagsbehandlingsfejl i form af partshøringsmangler og hjemvise sagen til fornyet behandling.

Endvidere er der ikke grundlag for at antage, at kommunen i sin sagsbehandling har tilsidesat forvaltningslovens øvrige bestemmelser. I den forbindelse har vi noteret os, at kommunen dels har begrundet sin afgørelse, dels har henvist til de bestemmelser, som afgørelsen er truffet efter, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 24.

Endelig finder vi ikke grundlag for at konstatere, at kommunen har udøvet ulovlig forskelsbehandling i sagen, jf. det forvaltningsretlige lighedsprincip.

Vores afgørelse

Vi opretholder kommunens afgørelse af 11. juni 2018.

Vi kan derfor ikke pålægge kommunen om at træffe en ny afgørelse.

Søgsmålsfrist

Hvis du ønsker lovligheden af kommunens afgørelse eller Vejdirektoratets afgørelse prøvet ved domstolene, skal søgsmål herom være anlagt inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse. Dette fremgår af privatvejslovens § 88a.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Du er velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål.

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne afgørelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen²⁰ og databeskyttelseslovens²¹ bestemmelser.

¹⁹ Jf. dine breve af 17. april og 29. maj 2018.

²⁰ EP og Rfor 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

²¹ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Dato	7. november 2018
Sagsbehandler	Søren Peter Kongsted
Mail	spk@vd.dk
Telefon	7244 3113
Dokument	18/09280
Side	8/8

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319>